

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO – KLASA 7

Program/cykl: „Zamieńmy słowo”, WSiP

1. Obszary oceniania

W klasie 7 ocenie podlegają wiadomości i umiejętności ucznia w zakresie:

1. kształcenia literackiego i kulturowego,
2. kształcenia językowego,
3. tworzenia wypowiedzi,
4. samokształcenia.

Stopniowanie wymagań

Ocena dopuszczająca (2) – uczeń zna i rozpoznaje podstawowe wiadomości oraz podejmuje próby ich zastosowania.

Ocena dostateczna (3) – uczeń rozumie podstawowe wiadomości i stosuje je w typowych sytuacjach.

Ocena dobra (4) – uczeń samodzielnie wykorzystuje wiedzę, analizuje teksty i poprawnie wykonuje zadania.

Ocena bardzo dobra (5) – uczeń samodzielnie analizuje i interpretuje teksty, uzasadnia swoje stanowisko, łączy informacje i wyciąga wnioski.

Ocena celująca (6) – uczeń twórczo i samodzielnie wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach, rozwiązuje problemy oraz formułuje własne, uzasadnione wnioski.

2. Kształcenie literackie i kulturowe

Dopuszczający – 2

Uczeń:

- zna podstawowe informacje dotyczące omawianych lektur;
- rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego;
- wskazuje bohaterów, wydarzenia, miejsce i czas akcji;
- rozpoznaje podstawowe gatunki i rodzaje literackie;
- odróżnia lirykę, epikę i dramat;
- rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne;
- odczytuje podstawowe informacje i sens tekstu.

Dostateczny – 3

Uczeń:

- opisuje bohaterów i wydarzenia;
- określa temat i główną myśl utworu;
- rozpoznaje podstawowe problemy poruszane w tekście;
- wskazuje środki stylistyczne i określa ich podstawowe znaczenie;
- rozpoznaje elementy dramatu, epiki i liryki;
- przedstawia prostą opinię na temat utworu lub bohatera i ją uzasadnia;
- wykorzystuje znajomość omawianych lektur w typowych zadaniach.

Dobry – 4

Uczeń:

- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst literacki;
- charakteryzuje bohaterów, uwzględniając ich zachowanie, motywacje i relacje z innymi;
- określa problematykę utworu;
- wyjaśnia funkcję środków stylistycznych;
- rozpoznaje i uzasadnia cechy gatunkowe utworu;
- porównuje bohaterów, motywy i utwory;
- formułuje własne opinie i uzasadnia je, odwołując się do tekstu.

Bardzo dobry – 5

Uczeń:

- samodzielnie i wnikliwie interpretuje utwory;
- analizuje motywacje i postawy bohaterów;
- formułuje własne wnioski i stanowisko interpretacyjne;
- określa wartości i przesłanie utworu;
- wyjaśnia funkcję środków stylistycznych i sposobu przedstawienia świata;
- dostrzega związki między utworami, motywami, epokami i tekstami kultury;
- wykorzystuje znajomość lektur do uzasadniania własnych sądów.

Celujący – 6

Uczeń:

- samodzielnie dokonuje pogłębionej analizy i interpretacji tekstów;
- proponuje własne, oryginalne odczytania utworów;
- dostrzega i wyjaśnia związki między różnymi tekstami kultury;
- samodzielnie formułuje problemowe pytania i wnioski;
- wykorzystuje wiedzę o literaturze, kulturze i języku w nowych sytuacjach;
- przekonująco uzasadnia własne stanowisko.

3. Kształcenie językowe

Uczeń w klasie 7 powinien rozwijać umiejętności w zakresie:

- gramatyki i składni;
- słowotwórstwa;
- fonetyki;
- poprawności językowej;
- ortografii i interpunkcji;
- komunikacji językowej i kultury języka;
- świadomego posługiwania się słownictwem.

Dopuszczający – 2

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe pojęcia językowe;
- rozpoznaje poznane części mowy i części zdania;
- zna podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne;
- rozpoznaje podstawowe zjawiska fonetyczne i słowotwórcze;
- odróżnia wypowiedź poprawną od niepoprawnej w prostych przykładach.

Dostateczny – 3

Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa poznane zjawiska językowe;
- wykonuje podstawowe analizy gramatyczne, fonetyczne i słowotwórcze;
- stosuje poznane zasady językowe, ortograficzne i interpunkcyjne;
- rozpoznaje błędy językowe w typowych przykładach;
- rozumie podstawowe zasady komunikacji i kultury języka.

Dobry – 4

Uczeń:

- samodzielnie analizuje budowę i znaczenie wypowiedzi;
- wykorzystuje wiedzę z gramatyki, fonetyki i słowotwórstwa;
- rozpoznaje i poprawia błędy językowe;
- świadomie dobiera słownictwo do sytuacji komunikacyjnej;
- stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonych tekstach;
- rozpoznaje środki perswazji i podstawowe mechanizmy manipulacji językowej.

Bardzo dobry – 5

Uczeń:

- samodzielnie analizuje i wyjaśnia zjawiska językowe;
- świadomie wykorzystuje różne środki językowe;

- poprawia własne i cudze błędy;
- dostosowuje język do celu, odbiorcy i sytuacji;
- świadomie posługuje się perswazją;
- rozpoznaje mechanizmy manipulacji i potrafi wskazać sposoby obrony przed nią.

Celujący – 6

Uczeń:

- twórczo wykorzystuje wiedzę językową w nowych sytuacjach;
- samodzielnie rozwiązuje problemy językowe;
- świadomie i celowo dobiera środki językowe;
- potrafi wyjaśnić wpływ języka na odbiorcę;
- sprawnie analizuje teksty pod względem językowym;
- biegle wykorzystuje wiedzę gramatyczną, słotwórczą, fonetyczną, leksykalną, ortograficzną i interpunkcyjną.

4. Tworzenie wypowiedzi

W klasie 7 uczeń doskonali tworzenie m.in.:

- rozprawki;
- opowiadania twórczego;
- przemówienia;
- recenzji;
- wywiadu;
- streszczenia;
- wypowiedzi argumentacyjnych;
- wypowiedzi ustnych.

Dopuszczający – 2

Uczeń:

- tworzy krótką wypowiedź na określony temat;
- przekazuje podstawowe informacje;
- podejmuje próbę zachowania właściwej formy wypowiedzi;
- formułuje własne zdanie;
- podejmuje próbę uzasadnienia swojego stanowiska.

Dostateczny – 3

Uczeń:

- tworzy wypowiedź zgodną z tematem;
- zachowuje podstawową kompozycję;
- formułuje opinię i prosty argument;

- tworzy podstawowe formy wypowiedzi poznane w klasie 7;
- stosuje akapity i odpowiednie słownictwo.

Dobry – 4

Uczeń:

- tworzy spójną, logiczną i uporządkowaną wypowiedź;
- poprawnie stosuje cechy poznanych form wypowiedzi;
- formułuje tezę lub stanowisko i dobiera odpowiednie argumenty;
- wykorzystuje przykłady i odwołania do tekstów;
- dostosowuje styl i słownictwo do odbiorcy i sytuacji;
- dba o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

Bardzo dobry – 5

Uczeń:

- tworzy rozwinięte, spójne i logicznie skomponowane wypowiedzi;
- samodzielnie dobiera argumenty i przykłady;
- formułuje wnioski wynikające z przedstawionych argumentów;
- świadomie dobiera styl, słownictwo i środki językowe;
- poprawnie wykorzystuje odwołania do lektur i innych tekstów kultury;
- samodzielnie redaguje i poprawia własną wypowiedź.

Celujący – 6

Uczeń:

- tworzy dojrzałe, oryginalne i samodzielne wypowiedzi;
- swobodnie wykorzystuje różne formy wypowiedzi;
- dobiera trafne i przekonujące argumenty;
- samodzielnie interpretuje problem i wyciąga wnioski;
- świadomie wykorzystuje środki językowe dla osiągnięcia zamierzonego efektu;
- dokonuje wnikliwej oceny i korekty własnego tekstu.

5. Samokształcenie

Uczeń:

- wyszukuje informacje w podręcznikach, słownikach i innych źródłach;
- korzysta ze źródeł tradycyjnych i cyfrowych;
- selekcjonuje i porządkuje informacje;
- sporządza notatki;
- wykorzystuje zgromadzone informacje do wykonania zadań;
- porównuje informacje pochodzące z różnych źródeł;
- samodzielnie poszukuje informacji potrzebnych do rozwiązania problemu.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

Wiadomości i umiejętności ucznia mogą być sprawdzane poprzez:

- prace pisemne:
 - ✓ zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (pisemny sprawdzian z wiedzy z całego działu lub większej partii materiału, trwający maksymalnie dwie godziny lekcyjne),
 - ✓ kartkówki – krótkie sprawdziany pisemne (do 20 minut) obejmujące materiał z maksymalnie 3 ostatnich tematów lekcyjnych, który nie wymaga wcześniejszego zapowiadania;
- odpowiedzi i wypowiedzi ustne;
- zadania sprawdzające znajomość i rozumienie omawianych lektur;
- czytanie, analizę i interpretację tekstów;
- zadania gramatyczne i językowe;
- zadania ortograficzne i interpunkcyjne, w tym dyktanda;
- zadania wykonywane podczas lekcji;
- aktywność na lekcjach i zaangażowanie w pracę zespołową,
- prezentacje, projekty oraz inne formy umożliwiające uczniowi zaprezentowanie określonych wiadomości i umiejętności.

Forma sprawdzania osiągnięć jest dobierana odpowiednio do rodzaju sprawdzanych wiadomości i umiejętności.

Ustalanie oceny klasyfikacyjnej

Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna z języka polskiego określa poziom osiągnięcia przez ucznia wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania.

Ocena klasyfikacyjna **nie jest wyłącznie wynikiem obliczenia średniej arytmetycznej ocen bieżących**. Przy jej ustalaniu nauczyciel bierze pod uwagę poziom osiągnięcia przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych, zgodnie z zasadami oceniania określonymi w Statucie Szkoły.

Na ocenę klasyfikacyjną z języka polskiego nie wpływa zachowanie ucznia ani cechy niezwiązane z poziomem jego osiągnięć edukacyjnych.

Uzyskanie oceny celującej nie jest uzależnione od udziału w konkursach, wykonywania dodatkowych prac ani opanowania treści wykraczających poza realizowany program nauczania.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia w przypadkach i na zasadach określonych w przepisach prawa.

Dostosowanie dotyczy konkretnego ucznia i jest dokonywane odpowiednio do rozpoznanych potrzeb oraz podstawy objęcia ucznia dostosowaniem.

Informowanie uczniów i rodziców

Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów oraz ich rodziców o:

1. wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego;
2. sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
3. warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej określa **Statut Szkoły**.